

Súd: Okresný súd Nitra  
Spisová značka: 11P/170/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113216174  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová  
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4113216174.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého N. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, toho času dočasne umiestneného v W. domove, G. XXXX, H. na základe predbežného opatrenia súdu, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra - pracovisko Zlaté Moravce, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky V. B., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXX/XX, R. O. a otca S. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra pracovisko Zlaté Moravce na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. a Zákona o rodine takto

### rozhodol:

Súd nariaďuje u maloletého N. Y., nar. XX.X.XXXX výchovné opatrenie, a to pobyt maloletého v Reedukačnom centre Sološnica, Sološnica č. 3, a to na dobu šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

Dňa 15. 05. 2013 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra - pracovisko Zlaté Moravce /ďalej len ÚPSVaR Nitra, alebo úrad alebo navrhovateľ/ na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine, ktorého súčasťou bol i návrh na nariadenie predbežného opatrenia u maloletého N. Y., nar. XX.X.XXXX. Predbežným opatrením navrhovateľ žiada, aby súd uložil matke dieťaťa povinnosť odovzdať maloletého N. Y., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Detského domova, Kalinčiakova 4295, Topoľčany na dobu do rozhodnutia súdu vo veci samej. Návrhom vo veci samej navrhovateľ žiadal nariadiť u maloletého dieťaťa výchovné opatrenie - pobyt maloletého v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky najdlhšie na dobu šesť mesiacov. Navrhovateľ v návrhu poukazuje na skutočnosť, že maloletý pochádza z rozvedeného manželstva jeho rodičov, z ktorého pochádzajú i ďalší jeho súrodenci, ktorí sú umiestnení mimo rodinného prostredia, pričom matka dieťaťa v súčasnosti žije s jej druhom a z druhovského vzťahu má ďalšie maloleté deti a s najmladším dieťaťom je v súčasnej dobe na rodičovskej dovolenke. Ďalej návrh uvádza, že maloletý N. ako žiak šiesteho ročníka ZŠ v R. Moravciach opakovane riadne neplní povinnú školskú dochádzku, pričom v školskom roku 2011/2012 vymeškal 298 neospravedlnených hodín a v školskom roku 2012/2013 vymeškal k 30.4.2013 436 neospravedlnených vyučovacích hodín a jeho prospech je hodnotený známkou nedostatočný. Súčasne sa maloletý dopúšťa aj záškoláctva tým, že nechodí do školy, pričom od 12.3.2013 nebol v škole ani jeden deň. Pri návštevách rodiny zamestnancami referátu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri ÚPSVaR Nitra detašované pracovisko Zlaté Moravce nebol nikdy doma a matka nevedela uviesť kde sa nachádza. Doma bol zastihnutý až opakovane pri návšteve o 20.15 hod. a bol upozornený na neplnenie si povinnej školskej dochádzky a dôsledky takéhoto stavu. Napriek tomu, že prisľúbil nápravu, do školy neprišiel ani v nasledujúci deň. Maloletý sa do neskorých večerných hodín túla po meste, stretáva sa s nevhodnou rovesníckou skupinou

a v minulosti sa dopustil drobných krádeží. Jeho matka nemá predstavu o tom, kde sa zdržiava, s kým trávi čas a ako sa stravuje. Návrh vo svojom obsahu konštatuje, že viaceré návštevy vykonané v rodine maloletého nepriniesli požadovaný efekt, jedine krátkodobé zlepšenie, pričom maloletému bolo uložené výchovné opatrenie- napomenutie a z dôvodu poruchového správania bol zaradený do skupinového výchovného programu v spolupráci s akreditovaným subjektom Orchidea. Z priebežného hodnotenia programu vyplýva, že maloletý sa do programu nezapája, nespolupracuje a nezúčastňuje sa stretnutí. Rodičia maloletého boli odsúdení pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže trestným rozkazom Okresného súdu Nitra 4T/22/2013 z 20.2.2013 a matke dieťaťa bol znížený rodičovský príspevok o 50% z dôvodu neplnenia si povinnej školskej dochádzky maloletým. Samotnú matku maloletý nerešpektuje, neposlúcha. Táto si s ním nevie poradiť a vyjadrila súhlas s umiestnením maloletého N. do ústavného zariadenia.

Uznesením č.k. 11P/170/2013-12 zo dňa 16. mája 2013 Okresný súd Nitra nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil matke maloletého dieťaťa povinnosť odovzdať maloletého N. Y., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Detského domova, Kalinčiakova 4295, Topoľčany na dobu do rozhodnutia súdu o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra na nariadenie výchovného opatrenia u maloletého dieťaťa. Navrhovateľ na pojednávaní pred súdom prostredníctvom jeho splnomocnenej zástupkyne uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava obsahu písomne podaného návrhu a tiež správ, ktoré v predmetnej právnej veci súdu doručil. Potvrdil stav, že maloletý N. Y., nar. XX.X.XXXX bol na základe predbežného opatrenia súdu umiestnený v DeD Topoľčany, z ktorého zariadenia však ušiel a momentálne je na úteku. Zároveň navrhovateľ poukázal na to, že dôvody, ktoré boli podkladom pre podanie návrhu vo veci samej, naďalej u maloletého a v jeho rodine pretrvávajú, pričom maloletému sa nepodarilo vykonať úspešne ani rozdielové skúšky, aby mohol postúpiť do vyššieho ročníka ZŠ a ukončil si povinnú školskú dochádzku a z tohto dôvodu na nariadenie výchovného opatrenia u maloletého trval. V konečnom návrhu požadoval, aby maloletý bol na základe rozhodnutia súdu na vykonanie výchovného opatrenia umiestnený do Reedukačného centra v Sološnici.

Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní pred súdom uviedol, že on so synom neudržiava kontakt, pretože syn bol zverený po rozvode matke. Potvrdil, že mu bolo doručené predbežné opatrenie súdu v tejto veci a následne s ním komunikovali zamestnanci ÚPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce, od ktorých sa dozvedel o pomeroch na strane maloletého syna N. a následne sa zúčastnil rodinnej konferencie ohľadom maloletého. Skonštatoval, že stav, ktorý vykazuje maloletý N. nie je dobrý a je pre neho potrebné, aby ukončil aspoň základné vzdelanie. V konečnom návrhu žiadal, aby súd vyhovel návrhu navrhovateľa.

Matka dieťaťa sa na nariadené pojednávanie pred súd nedostavila. Doručenie predvolania na pojednávanie mala riadne vykázané. Svoju neúčast' na pojednávaní nijako neospravedlnila a nežiadala ani o odročenie pojednávania. Súd preto postupom podľa § 101 ods. 2 OSP v konaní pokračoval aj bez prítomnosti matky dieťaťa a následne vo veci aj rozhodol, pričom prihliadol na obsah listín tvoriacich súčasť spisu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchmi účastníkov konania, oboznámil návrh, rodný list mal. dieťaťa, trestný rozkaz OS Nitra, rozhodnutia ÚPSVaR Nitra o napomenutí pre maloletého o znížení výplaty rodičovského príspevku matky, oznámenia ZŠ o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, uznesenie OS Nitra o nariadení PO, správa ÚPSVaR Nitra o matke, správa ZŠ Zlaté Moravce, Pribinova 1 o maloletom, správy k neevidencii otca na ÚPSVaR, žiadosť ÚPSVaR Nitra o odročenie pojednávania, správa DeD Topoľčany, správa ÚPSVaR Nitra z 13.9.2013, spis OS Nitra sp. zn. 24P/371/2007 a zistil tento skutkový a právny stav veci.

Maloletý N. Y., nar. XX.X.XXXX pochádza z rozvedeného manželstva jeho rodičov. Na čas po rozvode bol zverený jeho matke i s ostatnými súrodencami. Otec maloletého sa s ním dlhodobo nestýka. Matka maloletého uzatvorila nové manželstvo, ktoré bolo tiež rozvedené a v súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti s druhom I. G., pričom z tohto vzťahu sa narodili ďalšie tri deti. Matka dieťaťa je v súčasnej dobe s najmladším dieťaťom na rodičovskej dovolenke a jej druh I. G. je nezamestnaný, pričom príležitostne pracuje brigádnicke. Maloletý N. bol v školskom roku 2012/2013 žiakom šiesteho ročníka ZŠ v R. O. na A. ulici. Škola opakovanými oznámeniami hlásila ÚPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce neplnenie si povinnej školskej dochádzky maloletým, pričom bolo zistené, že maloletý v školskom roku 2011/2012 vymeškal 298 neospravedlnených vyučovacích hodín a v školskom roku 2012/2013 vymeškal do 30.4.2013 436 neospravedlnených vyučovacích hodín. Prospech maloletého je podľa správy školy hodnotený ako nedostatočný. Pred podaním návrhu navrhovateľa maloletý vôbec nechodil do školy. Od 12.3.2013 až ku dňu 13.5.2013 nebol v škole ani v jednom z dní uvedeného obdobia. Zamestnanci orgánu starostlivosti o rodinu a deti vykonali opakované návštevy v rodine maloletého, pričom maloletý nikdy nebol doma a matka maloletého nikdy nevedela uviesť kde sa nachádza. Pri

návšteve, ktorá bola vykonaná vo večerných hodinách, bol maloletý doma nájdený a bol opakovane upozornený na dôsledky neplnenia si povinnej školskej dochádzky, pričom prisľúbil, že do školy pôjde. Do školy však na nasledujúci deň neprišiel. Z vyjadrení ÚPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce vyplýva, že maloletý celé dni od rána do neskorých večerných hodín trávi túlaním sa po meste, stretávaním sa s nevhodnou rovesníckou skupinou, pričom v minulosti sa dopustil aj drobných krádeží. Matka dieťaťa pri návštevách v domácnosti nevedela zamestnancom ÚPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce uviesť kde sa jej syn počas dňa zdržiava a ako sa stravuje. Ani pravidelná komunikácia zamestnancov orgánu starostlivosti o rodinu a deti s rodinou maloletého dieťaťa nepriniesla zlepšenie v správaní maloletého. Ak zlepšenie bolo zaznamenané, bolo len krátkodobé. Z toho dôvodu došlo i k uloženiu výchovného opatrenia, a to napomenutia maloletému z úrovne ÚPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce rozhodnutím zo dňa 11.2.2013. Maloletý bol zaradený z dôvodu poruchového správania do skupinového výchovného programu v spolupráci s akreditovaným subjektom Orchidea. Z priebežného hodnotenia tohto subjektu vyplýva, že maloletý sa do výchovného programu nezapájal a nezúčastnil sa ani jedného stretnutia, ktoré bolo realizované. Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra 4T/22/2013 zo dňa 20.2.2013 bola matka dieťaťa uznaná za vinnú pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a bola odsúdená na trest povinnej práce vo výmere 60 hodín. Rozhodnutím ÚPSVaR Nitra zo dňa 16.1.2013 NR3/RŠSD/SOC/2013/15381 bol matke dieťaťa znížený vyplácaný rodičovský príspevok od 1.1.2013 zo sumy 199,60 EUR mesačne na sumu 99,80 EUR mesačne z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky u maloletého N. Y.. Samotná matka dieťaťa v kontakte s ÚPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce doznela, že maloletý ju nerešpektuje, neposlúcha, robí si čo chce a ona si so synom nevie poradiť. V danej situácii vyjadrila aj svoj súhlas s jeho umiestnením do ústavného zariadenia. V súvislosti s umiestnením maloletého N. Y. do Detského domova Kalinčiakova 4295, Topoľčany podal uvedený detský domov súdu správu, z ktorej vyplýva stav, že maloletý bol do uvedeného zariadenia prijatý na základe uznesenia Okresného súdu Nitra zo dňa 23.5.2013, a to v sprievode sociálnej pracovníčky ÚPSVaR Nitra. V DeD Topoľčany bol zaradený do samostatnej skupiny a bol prijatý do ZŠ s MŠ B. v Topoľčanoch. V prostredí uvedeného zariadenia sa maloletý veľmi dobre adaptoval a bol prijatý aj rovesníckou skupinou. Voči vychovávateľom a zamestnancom DeD sa správal slušne. V individuálnych rozhovoroch priznáva, že mu je smutno za mamou a súrodencami. Jeho vyučovacie výsledky sa v sledovanom období nepodarilo výrazne upraviť, nakoľko maloletý neskoro nastúpil do školy, a to už pred koncom školského roka. Maloletý sa 26.8.2013 podrobil vykonaniu komisionálnych skúšok, avšak tieto úspešne nespravil. Zostal tak žiakom šiesteho ročníka ZŠ. Dňa 28.8.2013 maloletý z detského domova utiekol a aj v súčasnom období je na úteku. Voči maloletému je podľa správy ÚPSVaR Nitra v súčasnej dobe začaté trestné stíhanie za prečin krádeže. Pri vykonaní náhodného šetrenia v rodine matky dieťaťa bol maloletý nájdený u matky dňa 13.9.2013. V súčasnej dobe však polícia po ňom znova pátra, pričom matka maloletého uvádza, že nemá vedomosť o tom, kde sa maloletý nachádza. Podľa poznatkov zamestnancov orgánu starostlivosti o rodinu a deti je maloletý veľmi citovo naviazaný na matku a je vysoký predpoklad, že sa môže nachádzať v lokalite, ktorú jeho matka obýva a rovnako samotná matka dieťaťa môže kryť prítomnosť maloletého v jej domácnosti. ÚPSVaR Nitra signalizuje súdu opakovanú nespokojnosť matky s ich úradom, pričom matka bola upozornená na dôležitosť kvalitnej spolupráce, ktorá by mohla zabezpečiť zmeny v správaní maloletého. Samotná matka dieťaťa sa však prejavila pasívne aj vo vzťahu ku konaniu, ktoré vedie ohľadom jej maloletého syna N. Y. súd v tejto veci, keď účasť na pojednávaní, na ktoré bola riadne predvolaná, jednoducho ignorovala. Otec maloletého sa na výchove syna nepodieľa a problémy, ktoré jeho syn N. má, pozná len v súvislosti s aktuálne vedeným konaním ohľadom mal. N. Y.. Pred súdom verbalizuje potrebu zmeny správania u jeho syna, ale z hľadiska spôsobu jeho života zrejme sám nedokáže na syna výchovne vplyvať a ani zabezpečiť nápravu v jeho správaní.

Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v platnom znení /ďalej len Zákon o rodine/, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o c/, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad? dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj? sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podľa § 37 ods. 3, písm. a) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu, pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov.

Na základe vykonaného dokazovania súd považoval za dôvodné nariadenie výchovného opatrenia u maloletého N. Y., nar. XX.X.XXXX, keďže v konaní bolo jednoznačne preukázané vážne narušené a poruchové správanie maloletého, ako aj porušovanie povinností rodičov maloletého dieťaťa vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností. Matka dieťaťa evidentne zlyháva vo výchove maloletého syna a to dlhodobo a opakovane. Otec dieťaťa je v oblasti výchovy maloletého syna celkom pasívny. Samotná matka dieťaťa si aj uvedomuje stav, že výchovu maloletého syna nezvláda a táto sa jej vymyká spod kontroly. Maloletý matku nerešpektuje a nepovažuje ju za autoritu. Napriek tomu však má k nej citový vzťah. Matka dieťaťa nebola schopná nadviazať aktívnu spoluprácu so subjektmi, ktoré sa snažili byť v procese starostlivosti matky o maloletého syna Bela nápomocné. V súčasnej dobe už boli proti matke dieťaťa použité opatrenia zo strany viacerých subjektov, ktoré mali za cieľ nasmerovať matku dieťaťa k zodpovednému plneniu si rodičovských povinností. Tieto sa žiaľ tiež neukázali ako efektívne. Už v procese samotného konania bolo potrebné vyňať maloletého N. z doterajšieho rodinného prostredia a preto súd nariadil už vyššie uvedené predbežné opatrenie. V aktuálnom stave u maloletého dieťaťa je potrebné, aby stav vyňatia maloletého N. Y. z rodinného prostredia trval za účelom zabezpečenia nápravy jeho poruchového správania a najmä plnenia si povinnej školskej dochádzky. A súd svojím rozhodnutím vyhovel návrhu navrhovateľa a u maloletého N. Y., nar. XX.X.XXXX nariadil výchovné opatrenie, pre ktorého realizáciu určil u maloletého ako vhodné zariadenie Reedukačné centrum v Sološnici, a to v nadväznosti na návrh ÚPSVaR Nitra pracovisko Zlaté Moravce.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a / O. s. p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.